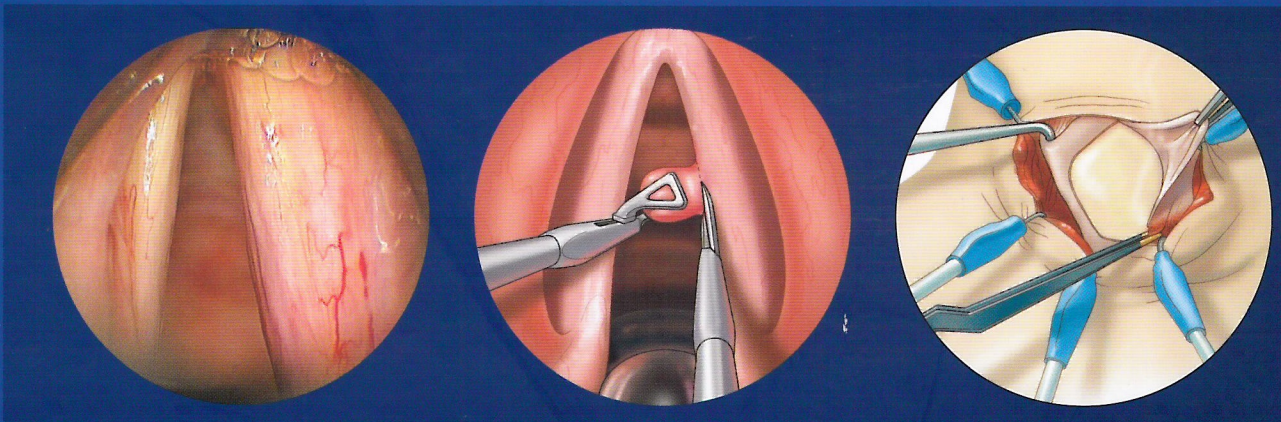

Clark A. Rosen
C. Blake Simpson

Techniki chirurgiczne w laryngologii

REDAKTOR NAUKOWY WYDANIA POLSKIEGO
Henryk Skarżyński

Clark A. Rosen
C. Blake Simpson

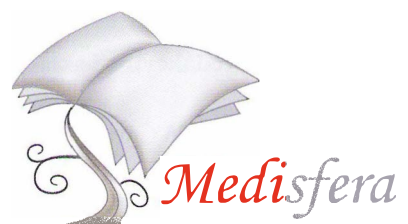
Techniki chirurgiczne w laryngologii

REDAKTOR NAUKOWY WYDANIA POLSKIEGO

Henryk Skarżyński

PRZEKŁAD

Olga Wanatowska

Translation from English language edition:
Operative Techniques in Laryngology
by Clark A. Rosen and C. Blake Simpson
Copyright © 2008 Springer Berlin Heidelberg
Springer Berlin Heidelberg is a part of Springer Science+Business Media
All Rights Reserved

All rights reserved. No part of this book may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without written permission from the publisher, except for brief quotations embodied in critical articles and reviews.

Copyright for the Polish edition © 2018 by Medisfera
Wydano na podstawie umowy z wydawnictwem **Springer-Verlag GmbH**, Niemcy.

ISBN 978-83-63367-18-3

Wszelkie prawa zastrzeżone. Książka jest chroniona prawem autorskim. Przedruk i reprodukcja w jakiegokolwiek postaci całości lub jej części bez pisemnej zgody wydawcy są zabronione.

Ważne informacje: Medycyna nieustannie się rozwija, badania i eksperymenty wciąż poszerzają i zmieniają wiedzę na temat metod terapii i stosowania leków. Jeżeli w którymkolwiek miejscu tego podręcznika pojawiają się konkretne zalecenia dotyczące dawki czy sposobu podawania leku, Czytelnik może mieć pewność, że autorzy, redaktorzy i wydawcy dołożyli wszelkich starań, by informacje te miały charakter jak najbardziej aktualny w stosunku do stanu wiedzy medycznej w chwili powstawania książki.

Niektóre nazwy produktów, patenty i wzory zastrzeżone wspomniane w publikacji opatrzone są znakiem firmowym lub występują pod nazwą własną, nawet jeśli nie jest to bezpośrednio zaznaczone w tekście. Co za tym idzie, pominięcie w niektórych miejscach nazwisk autorów nie może być rozumiane jako przyzwolenie na swobodne powielanie i upublicznianie materiału.

Procedury i praktyki przedstawione w tej książce powinny być stosowane zgodnie z zasadami i standardami obowiązującymi w określonej sytuacji. Dołożono wszelkich starań, aby potwierdzić dokładność zamieszczonych tu informacji oraz aby rzetelnie przedstawić ogólnie przyjęte zasady praktyki klinicznej. Zarówno autorzy, jak i wydawca nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za błędy i pominięcia, niedopatrzania ani za efekty wykorzystania prezentowanego tu materiału. Książka nie udziela żadnych gwarancji na wykorzystanie zawartych w niej informacji. Wszelkie wzmianki dotyczące określonych firm lub produktów nie stanowią ze strony autorów ani wydawcy zamierzonej reklamy.

Przekład z języka angielskiego:

Olga Wanatowska

Redaktor prowadzący:

Marzena Wątrobińska

Opracowanie redakcyjne i skład:

Medisfera
ul. Kraszewskiego 85 C m. 7
05-400 Otwock
www.medisfera.pl
Tel. 502 646 723

Dedykacja

Miałem to nieprawdopodobne szczęście, że zostałem obdarzony wspierającą mnie rodziną, nauczycielami i przyjaciółmi. Nie mogę pominąć milczeniem ogromnego wpływu, jaki niektóre z tych osób wywarły na mój rozwój osobisty i zawodowy. Chciałbym zadedykować tę książkę moim rodzicom, Paulowi Jackowi Rosenowi M.D. i Shirley Maureen Orr Rosen, którzy pracowali niestrudzenie, aby zapewnić mi odpowiednie warunki do rozwoju i zaszczyć mi najlepszą możliwą etykę pracy.

Przez wiele lat mojej edukacji spotkałem licznych wspaniałych nauczycieli. Jeden z nich wywarł szczególny wpływ – nie tylko na mój zasób wiedzy, lecz także na moje podejście do uczenia się, nauczania i życia akademickiego. Chciałbym podziękować doktorowi Jamiemu Cohenowi M.D., Ph.D. za to, że był dla mnie wybitnym wzorem postępowania, mentorem i przyjacielem. Eugene N. Myers M.D. odegrał kluczową rolę w moim rozwoju zawodowym, umożliwiając mi spełnienie moich marzeń i osiągnięcie wyznaczonych celów. Bez jego wsparcia napisanie tej książki nie byłoby możliwe. Chciałbym również podkreślić zasadniczą rolę Blake'a Simpsona M.D. w powstaniu

tej książki od pierwszego pomysłu aż do jej ukończenia. Rozwinąłem się jako laryngolog dzięki „zespole niu naszych umysłów”, obejmującemu doświadczenie w laryngologii i jej filozofię, a utrzymującemu się podczas wspólnej pracy nad tą książką.

Mam dług wdzięczności wobec wspaniałego grona nauczycieli i kolegów, z którymi miałem przyjemność i zaszczyt pracować; należą do niego: Gayle Woodson M.D., doktor Thomas Murry Ph.D., Robert Buckmire M.D., doktor Lori Lombard Ph.D. oraz doktor Jackie Gartner-Schmidt Ph.D. Chciałbym podkreślić wkład moich kolegów i zespołu bloku operacyjnego, bez których zabrakłoby wielu pomysłów zawartych w tej książce: AT, TK, PK, MJB, AF, TC, SR, SO, NS, CP, MB, Icarusa i MLL.

Wreszcie przede wszystkim dedykuję tę książkę Monice Anne Linde, bez której wsparcia, energii i miłości żaden z moich zawodowych sukcesów nie byłby możliwy.

Z wyrazami szacunku i najgłębszej wdzięczności,

Clark A. Rosen M.D.
Pittsburgh, Pensylwania
marzec 2008

Dedykacja

Dedykuję tę książkę mojej żonie Cristinie i moim bliźniaczkom Julianie i Audrey. Jestem Wam na wieki zobowiązany za całą miłość i wsparcie, które mi dałyście.

C. Blake Simpson M.D.
San Antonio, Texas
marzec 2008

Przedmowa

W obecnej epoce komunikacji troska o głos człowieka i o narząd głosu nabierają coraz większego znaczenia. Utrzymanie dobrej kondycji głosowej i leczenie choroby krtani odgrywają kluczową rolę u przedstawicieli wszystkich warstw społecznych – od głowy państwa do obdarzonej złotym głosem recepcjonistki, która odbiera telefony. Konieczność leczenia osób z rozmaitymi zmianami patologicznymi w obrębie krtani doprowadziła do rozwoju licznych technik chirurgicznych, których mnogość może zdezorientować klinicystę. Istnieje prawdziwe zapotrzebowanie na wszechstronne źródło wiedzy, takie jak „Techniki chirurgiczne w laryngologii”.

Dwaj autorzy tego podręcznika, Clark A. Rosen i C. Blake Simpson, znani naukowcy i doświadczeni chirurdzy pracujący w ważnych ośrodkach medycznych, stworzyli znakomite opracowanie naukowe, które w fachowy sposób szczegółowo opisuje leczenie chirurgiczne w różnych patologich krtani. Początkowe rozdziały kierują uwagę na współczesne metody *oceny diagnostycznej* chorób krtani, w tym wideostroboskopię i fiberolaryngoskopię, oraz *leczenie* pacjentów z zaburzeniami głosu. Szczegółowo omówiono wskazane postępowanie przedoperacyjne, a także podkreślono znaczenie odpowiedniego znieczulenia i kontroli czynności oddechowej podczas zabiegów chirurgicznych w obrębie krtani.

Następne rozdziały prowadzą czytelnika od podstawowych zasad chirurgii krtani do najważniejszych technik chirurgicznych, takich jak fonomikrochirurgia, chirurgia laserowa, augmentacja fałdów głosowych i chirurgia szkieletu krtani. Następne rozdziały szczegółowo prezentują kolejne jednostki chorobowe, włącznie z opisem przyczyn i historii choroby, cech głosu, badania fizykalnego, zabiegu chirurgicznego, opieki pooperacyjnej i możliwych powikłań. Do wszystkich występujących powszechnie zmian niezło-

śliwych i miejscowych nowotworów fałdów głosowych autorzy zalecają odpowiednie procedury mikrochirurgiczne. Opisują zastosowanie laserów w przypadkach zwężenia szpary głośni i ograniczonych zmian złośliwych.

Rozdziały dotyczące augmentacji fałdów głosowych zawierają szczegółowe informacje na temat technik iniekcji z wykorzystaniem mikrolaryngoskopii oraz dojść przez jamę ustną i dojść przezskórnych. Osobne rozdziały zostały poświęcone podstawowym zasadom postępowania chirurgicznego w operacjach szkieletu krtani. Opisane procedury chirurgiczne obejmują zastosowania od medializacji fałdu głosowego i przywiedzenia nalewki do bardziej skomplikowanych problemów, takich jak podwichnięcia w stawie pierścienno-tarczowym, złamania chrząstek krtani, rowek głośni oraz zwężenia krtani i tchawicy.

Duże wrażenie robi jasność wykładu, czemu sprzyja dyscyplina w zakresie śródtytułów oraz precyzja i bogactwo barwne ilustracji w każdym rozdziale. Nie brak starannie dobranych źródeł bibliograficznych, co pozwoli przyszłemu chirurgowi na wyszukanie w razie potrzeby dalszych, bardziej szczegółowych informacji pochodzących od różnych specjalistów. Widać wyraźnie, że dzięki połączeniu wiedzy i doświadczenia autorów oraz wydawcy powstał wyjątkowy, wartościowy poznawczo i inspirujący podręcznik, pożyteczny zarówno dla otorynolaryngologa wykonującego zabiegi, jak i dla doświadczonego chirurga krtani. Ja ogromnie sobie cenię mój egzemplarz tej pasjonującej publikacji.

Hans von Leden M.D., Sc.D.
Profesor Emeritus
Uniwersytet Południowej Kalifornii
Los Angeles, Kalifornia
luty 2008

Przedmowa

W ostatnich 20 latach mogliśmy obserwować, jak laryngologia rozwijała się i zyskiwała na dojrzałości jako specjalność medyczna. Obecnie jej adepci mogą ubiegać się w kilkunastu akademickich ośrodkach klinicznych i prywatnych klinikach o stypendiowane rezydentury na poziomie zaawansowanym z zakresu laryngologii, neurolaryngologii oraz foniatrii. Ponadto w Stanach Zjednoczonych i Kanadzie w wielu ośrodkach prowadzących staże z zakresu otolaryngologii – chirurgii głowy i szyi można obecnie spotkać co najmniej jednego specjalistę laryngologa na pełnym etacie dydaktycznym. Jakość szkolenia stażystów, opieki nad pacjentami i badań naukowych w dziedzinie laryngologii poprawiła się za sprawą postępu, jaki dokonał się dzięki temu, że liczba lekarzy, którzy zdobyli specjalizację z laryngologii i foniatrii po ukończonym stażu w dziedzinie otolaryngologii, zwiększyła się i osiągnęła masę krytyczną. Obecnie cykl ten zatoczył pełne koło i wielu laryngologów po ukończeniu specjalizacji prowadzi własne rezydentury specjalistyczne.

Doktorzy Blake Simpson i Clark Rosen są znakomitym przykładem tego modelu szkolenia. Blake spędził rok na Uniwersytecie Vanderbilta jako rezydent u mnie i moich kolegów. Clark odbył roczną rezydenturę na Uniwersytecie Tennessee u doktor Gayle Woodson. Teraz obaj prowadzą szkolenie rezydentów w swoich ośrodkach.

Książka „Techniki chirurgiczne w laryngologii” wypełnia istniejącą lukę w dziedzinie laryngologii i opieki nad głosem. Doktorzy Simpson i Rosen stworzyli atlas chirurgiczny opisujący współczesne techniki mikrochirurgii krtani i chirurgii szkieletu krtani a zarazem podkreślający znaczenie tych technik. Autorzy zaprosili do współpracy grono wybitnych specja-

listów w tej dziedzinie; ich wkład w powstanie tej książki stanowią nie tylko szczegółowe opisy krok po kroku procedur chirurgicznych właściwych dla wielu przypadków opisanych w atlasie, lecz także ważne informacje medyczne na temat różnych nieprawidłowości, których leczenie wymaga wdrożenia opisanych tu procedur chirurgicznych. Ilustracje mają wyśmienitą jakość. Czytelnik może polegać na tym atlasie jako podstawowym źródle informacji, prowadząc leczenie chirurgiczne w wielu przypadkach.

Atlas ten stanowi znaczący wkład w naszą literaturę fachową i powinien znaleźć się w podręcznych bibliotekach wszystkich laryngologów, rezydentów i stażystów z dziedziny laryngologii, a także każdego chirurga otolaryngologa, jak też chirurga głowy i szyi, który wykonuje choćby niewielką liczbę zabiegów z zakresu chirurgii krtani.

Jestem bardzo dumny z Blake'a i Clarka, że udało im się zrealizować tę wizję i zaspokoić rosnące zapotrzebowanie na atlas technik chirurgicznych w laryngologii. Przynosi mi zaszczyt, że miałem możliwość być opiekunem rezydentury Blake'a i że Clark odbył tygodniowe szkolenie na Uniwersytecie Vanderbilta podczas swojej rezydentury u doktor Woodson. Jeszcze większym zaszczytem było zaproszenie mnie przez Blake'a i Clarka do napisania niniejszej przedmowy do tej znakomitej i bardzo ważnej książki.

Robert H. Ossoff, D.M.D., M.D.
Profesor i Kierownik Katedry im. Guya M. Manessa
Wydział Otolaryngologii
Centrum Medyczne Uniwersytetu Vanderbilta
Nashville, Tennessee
marzec 2008

Wstęp

Chirurgia krtani jako sposób leczenia w rozmaitych stanach patologicznych głosu i dróg oddechowych w ostatnich 20 latach zmieniła się radykalnie. Do napisania tej książki popchnęła nas chęć pokazania znaczących zmian w podejściu do leczenia osób z takimi zaburzeniami, a także zebrania w jednym miejscu najważniejszych informacji na temat tak szybko rozwijającej się i zmieniającej dziedziny, jaką jest chirurgia krtani. Książka ta została napisana, aby dostarczyć chirurgowi krtani: 1) podstawowych informacji na temat zaburzeń głosu, 2) opisów krok po kroku zabiegów chirurgicznych w obrębie krtani, a także 3) wiedzy o najważniejszych ułatwieniach i pułapkach, jakie wiążą się ze wskazaniami, postępowaniem chirurgicznym oraz opieką pooperacyjną nad pacjentami po zabiegach w obrębie krtani.

Książka ta stanowi źródło niezbędnych, podstawowych informacji, które każdy chirurg krtani powinien mieć biegle opanowane. Jesteśmy przekonani, że każdy prawdziwy chirurg musi być przede wszystkim lekarzem i patrzeć na pacjenta całościowo, a więc musi znać podstawy anatomii i patologii zaburzeń głosu oraz niechirurgiczne metody leczenia. Przemawia to za koncepcją leczenia głosu, a nie tylko chirurgii głosu.

Jeśli jednak zostanie wybrane leczenie chirurgiczne, chirurg musi starannie rozważyć wybór odpowiedniego momentu zabiegu, plan działań, znieczulenie i aspekty oddechowe. O tych ważnych zagadnieniach traktują rozdziały 8 i 9.

W zakres tej książki wchodzi szereg procedur dotyczących krtani i mieszczących się w szerokich kategoriach fonomikrochirurgii oraz chirurgii szkieletu krtani. Odnośnie do fonomikrochirurgii pozycja ta przynosi szczegółowe informacje na temat operowania niezłośliwych i złośliwych zmian w obrębie fałdów głosowych, augmentacji fałdów głosowych oraz chirurgii laserowej krtani. Część poświęcona chirurgii szkieletu krtani zawiera rozdziały dotyczące podstaw leczenia „otwartego” w jednostronnym porażeniu fałdu głosowego, obustronnym porażeniu fałdów głosowych, urazach krtani, zwężeniach dróg oddechowych

(głośni, okolicy podgłośniowej i tchawicy) oraz obecności blizn na fałdach głosowych / rowka głośni.

Wszystkie rozdziały zostały pomyślane tak, by umożliwić czytelnikowi poznanie wskazań, przeciwwskazań, potrzebnego sprzętu, poszczególnych etapów procedury, zasad opieki okołooperacyjnej i postępowania w wypadku powikłań. W prawie każdym rozdziale czytelnik znajdzie ważne spostrzeżenia i porady, które do tej pory mentor przekazywał lekarzowi jedynie ustnie.

Wierzymy, że ta książka stanie się podstawową lekturą wszystkich studentów laryngologii i otolaryngologów wykonujących operacje krtani.

Jesteśmy autorami wszystkich rozdziałów tej książki. Jednakże podczas pisania niektórych z nich mieliśmy zaszczyt współpracować z wybitnymi specjalistami. Chcielibyśmy podziękować tym wszystkim niezwykle utalentowanym chirurgom, którzy podzielili się z nami swoją wiedzą i doświadczeniem.

Nasz atlas chirurgiczny jest bogato ilustrowany, zawiera szczegółowe kolorowe ryciny oraz niezbędną dokumentację fotograficzną. Jego stworzenie nie byłoby możliwe bez ciężkiej pracy i wyjątkowego talentu zespołu ilustratorów medycznych z Ośrodka Nauk Medycznych (Health Science Center) Uniwersytetu Teksasńskiego (University of Texas) w San Antonio. Chcielibyśmy osobiście podziękować tym uzdolnionym i obdarzonym przenikliwością ludziom: Davidowi Bakerowi, Davidowi Atenowi i Chrisowi McKee.

Podsumowując, wierzymy, że w tej książce zebraliśmy istotne informacje na temat szeregu nowych i interesujących procedur chirurgicznych w obrębie krtani oraz górnych dróg oddechowych. Chcielibyśmy podziękować zespołowi wspierającemu naszą pracę: Diane Keane i Veronice Aleman oraz wydawnictwu Springer za cenną pomoc ze strony ich zespołu, szczególnie Marion M. Phillip i Irmeli Bohn.

Clark A. Rosen M.D.
C. Blake Simpson M.D.

Podziękowania

Autorzy pragną, by następujące osoby przyjęły wyrazy wdzięczności za doniosły wkład w powstanie tej książki:

Kristin J. Otto M.D., Rozdział 1
Philip Song M.D., Rozdział 2
Scott M. Green, Rozdział 13
Paolo Pontez M.D., Rozdział 23
Robert Eller M.D., Rozdział 25
J. Michael King M.D., Rozdział 34
S. Carter Wright, Jr. M.D., Rozdział 39

Każda z tych osób napisała część podanego rozdziału lub jego wersję wstępną, którą zredagowaliśmy.

Autorzy chcieliby podziękować wspianiemu zespołowi ilustratorów medycznych z Centrum Nauk Medycznych Uniwersytetu Teksasńskiego w San Antonio:

Davidowi Bakerowi,
Davidowi Atenowi,
Chrisowi McKee,

którzy ściśle współpracowali z autorami podczas czteroletniej pracy nad tą książką. Ilustratorzy włożyli szczególny wysiłek w swoją pracę, studiując preparaty anatomiczne, obserwując operacje i analizując z wielu punktów widzenia dokumentację fotograficzną. Ich mistrzowska znajomość anatomii krtani i chirurgii krtani z punktu widzenia chirurga są niedoścignione. Ich praca zaowocowała najlepszymi – naszym zdaniem – ilustracjami w dziedzinie chirurgii krtani, jakie dotychczas powstały.

Autorzy chcą podziękować następującym firmom za wsparcie finansowe podczas tworzenia tej książki:

Olympus Surgical
Medtronic ENT
Kay Pentax
Karl Storz Endoscopy America

Wynagrodzenie ilustratorów medycznych w znacznej mierze pochodziło z hojnych dotacji tych firm. Bez ich wsparcia ta książka nie mogłaby powstać.

Spis treści

Część A Ocena kliniczna chorób krtani			
1 Anatomia i fizjologia krtani	3		
1.1 Anatomia	3		
1.1.1 Chrząstki krtani	3		
1.1.1.1 Chrząstka tarczowata	3		
1.1.1.2 Chrząstka pierścieniowata	3		
1.1.1.3 Chrząstka nalewkowata	3		
1.1.1.4 Chrząstki dodatkowe: klinowate i różkowate ...	4		
1.1.1.5 Chrząstka nagłośniowa	4		
1.1.2 Stawy krtani	4		
1.1.2.1 Staw pierścienno-tarczowy	4		
1.1.2.2 Staw pierścienno-nalewkowy	4		
1.1.3 Mięśnie krtani	5		
1.1.3.1 Wewnętrzne mięśnie krtani	5		
1.1.3.2 Zewnętrzne mięśnie krtani	6		
1.1.4 Tkanki włóknisto-sprężyste krtani	6		
1.1.4.1 Błona czworokątna	6		
1.1.4.2 Stożek sprężysty	6		
1.1.5 Mikroanatomia fałdu głosowego	6		
1.1.6 Unaczynienie	6		
1.1.7 Unerwienie	7		
1.2 Fizjologia	7		
1.2.1 Główne funkcje krtani: ochrona dolnych dróg oddechowych, oddychanie i fonacja	7		
1.2.1.1 Fonacja	8		
Najważniejsze zagadnienia	9		
Piśmiennictwo – wybór	9		
2 Zasady oceny klinicznej zaburzeń głosu	11		
2.1 Rozdziały podstawowe i powiązane	11		
2.2 Wprowadzenie	11		
2.3 Zbieranie wywiadu	11		
2.4 Historia obecnej choroby	11		
2.5 Przebyte choroby i leczenie w wywiadzie	12		
2.6 Przebyte operacje	14		
2.7 Styl życia	14		
2.8 Praca zawodowa	14		
2.9 Słuchanie głosu	14		
2.10 Ocena percepcyjna głosu	15		
2.11 Kwestionariusze oceny jakości życia	15		
2.12 Osoby zawodowo posługujące się głosem w mowie/śpiewie	15		
Najważniejsze zagadnienia	17		
Piśmiennictwo – wybór	17		
3 Badanie wideostroboskopowe i dynamiczna ocena głosu z użyciem laryngoskopu giętkiego	19		
3.1 Rozdziały podstawowe i powiązane	19		
3.2 Wprowadzenie	19		
3.3 Wskazania i przeciwwskazania chirurgiczne ...	19		
3.4 Dynamiczna ocena głosu z użyciem laryngoskopu giętkiego	21		
3.4.1 Nosogardło	21		
3.4.2 Podstawa języka	21		
3.4.3 Krtień (ogólnie)	22		
3.4.4 Fałdy głosowe (szczegółowo)	22		
3.5 Zapis badania krtani	22		
Najważniejsze zagadnienia	22		
Piśmiennictwo – wybór	22		
4 Stany patologiczne fałdu głosowego	23		
4.1 Rozdziały podstawowe i powiązane	23		
4.2 Wprowadzenie	23		
4.3 Zmiany chorobowe nabłonka fałdów głosowych	23		
4.3.1 Nawracająca brodawczakowatość układu oddechowego (RRP) w obrębie krtani	23		
4.3.2 Leukoplakia fałdów głosowych	24		
4.3.3 Dysplazja – rak przedinwazyjny fałdów głosowych	24		
4.3.4 Rak fałdu głosowego	24		
4.4 Niezłotliwe zmiany w obrębie blaszki właściwej fałdu głosowego	25		
4.4.1 Przegląd zmian powstających wewnątrz błony śluzowej fałdu głosowego	25		
4.4.2 Podejście do zmian wewnątrz błony śluzowej fałdu głosowego	25		
4.4.3 Guzki głosowe	25		
4.4.4 Torbiel fałdu głosowego (podnabłonkowa)	26		
4.4.5 Torbiel fałdu głosowego (więzadła głosowego) ..	26		
4.4.6 Polip fałdu głosowego	27		
4.4.7 Masa włóknista (podnabłonkowa)	27		
4.4.8 Masa włóknista (więzadła głosowego)	27		
4.4.9 Zmiana odczynowa	28		
4.5 Inne patologie fałdu głosowego	28		
4.5.1 Polipowaty przerost fałdu głosowego (obrząk Reinkego)	28		
4.5.2 Ziarniniak fałdu głosowego	28		
4.5.3 Reumatoidalne zmiany fałdów głosowych	29		
4.5.4 Zmiany naczyniowe fałdów głosowych	29		
4.5.5 Błuzna fałdu głosowego i rowek głośni	29		
Najważniejsze zagadnienia	30		
Piśmiennictwo – wybór	30		
5 Niewydolność głośni: porażenie, niedowład i atrofia fałdów głosowych	31		
5.1 Wprowadzenie	31		
5.2 Jednostronne porażenie fałdu głosowego	31		
5.2.1 Etiologia	31		
5.3 Wskazania i przeciwwskazania do leczenia chirurgicznego	33		
5.3.1 Jakość głosu i polykanie	33		
5.4 Jednostronne porażenie fałdu głosowego: badanie lekarskie	34		
5.4.1 Badanie ogólne	34		
5.4.2 Badanie krtani	34		

5.5	Jednostronne porażenie fałdu głosowego: gruntowne badanie lekarskie	35	7	Leczenie zachowawcze w zaburzeniach głosu	49
5.5.1	Badanie serologiczne	35	7.1	Rozdziały podstawowe i powiązane	49
5.5.2	Badania obrazowe	35	7.2	Wprowadzenie	49
5.6	Jednostronne porażenie fałdu głosowego – leczenie	36	7.3	Wskazania i przeciwwskazania chirurgiczne ...	49
5.7	Jednostronny/obustronny niedowład fałdu głosowego	37	7.4	Ziarniniak fałdu głosowego	49
5.7.1	Etiologia	37	7.5	Choroby zakaźne i zapalne	50
5.7.2	Wywiad	37	7.6	Choroby neurologiczne	51
5.7.3	Badanie lekarskie	37	7.6.1	Dysfonia spastyczna	51
5.7.4	Badanie diagnostyczne	37	7.6.2	Drżenie samoistne	52
5.7.5	Leczenie	38	7.6.3	Choroba Parkinsona	52
5.8	Starzenie się krtani / zmiany w obrębie krtani związane z wiekiem	38	7.6.4	Dysfonia nadczynnościowa / w przebiegu nadmiernego napięcia mięśni	53
5.8.1	Uwagi ogólne	38	7.6.5	Paradoksalne ruchy fałdów głosowych	53
5.8.2	Etiologia, wywiad i wyniki badania lekarskiego	38	7.6.6	Powirusowa neuropatia nerwu błędnego	54
5.8.3	Badanie diagnostyczne	38	7.7	Alergia i zaburzenia głosu	54
	Najważniejsze zagadnienia	39	7.8	Lekarstwa i ich działanie na głos	54
	Piśmiennictwo – wybór	39	7.9	Higiena głosu	55
			7.10	Rola logopedy w terapii głosu	56
				Najważniejsze zagadnienia	56
				Piśmiennictwo – wybór	56
6	Zwężenie szpary głośni i okolicy podgłośniawej: ocena pacjenta i planowanie zabiegu chirurgicznego	41	8	Ustalanie czasu zabiegu, planowanie i proces decyzyjny w fonochirurgii	59
6.1	Rozdziały podstawowe i powiązane	41	8.1	Rozdziały podstawowe i powiązane	59
6.2	Wprowadzenie	41	8.2	Najważniejsze czynniki powodzenia w leczeniu pacjentów z zaburzeniami głosu	59
6.3	Etiologia zwężenia szpary głośni i okolicy podgłośniawej (zwężenia krtaniowo- -tchawiczego)	41	8.3	Wskazania i przeciwwskazania do zabiegu	59
6.3.1	Częste zaburzenia i związane z nimi czynniki ryzyka	42	8.3.1	Wybór czasu fonomikrochirurgii	59
6.4	Zwężenie głośni i okolicy podgłośniawej: wywiad	42	8.3.2	Względy przedoperacyjne przed zabiegiem fonomikrochirurgicznym	59
6.4.1	Objawy / przebieg czasowy	42	8.4	Podejmowanie decyzji w fonochirurgii	60
6.4.2	Choroby współwystępujące	42	8.5	Świadoma zgoda pacjenta na zabieg fonomikrochirurgiczny	61
6.5	Zwężenie głośni i okolicy podgłośniawej: badanie lekarskie	42		Najważniejsze zagadnienia	62
6.5.1	Techniki znieczulenia miejscowego stosowane do badania	42		Piśmiennictwo – wybór	63
6.5.2	Dokumentacja badania	43	9	Znieczulenie i utrzymanie drożności dróg oddechowych w chirurgii krtani	65
6.5.2.1	Protokół badania laryngoskopem giętkim / tracheoskopii	43	9.1	Rozdziały podstawowe i powiązane	65
6.6	Dodatkowe badania w celu oceny zwężenia głośni / okolicy podgłośniawej	44	9.2	Sprzęt	65
6.6.1	Ocena głosu (wskaźnik niepełnosprawności głosowej VHI-10, zapis dźwiękowy)	44	9.3	Wskazania i przeciwwskazania chirurgiczne	65
6.6.2	Pomiary przepływu powietrza	44	9.4	Podstawowe zasady utrzymania drożności dróg oddechowych: zwężenie podgłośniawej i zwężenie tchawicy	67
6.6.3	Badania radiologiczne	44	9.5	Sytuacje szczególne: trudności z uwidocznieniem krtani	68
6.6.4	Badania laboratoryjne	45	9.6	Znieczulenie w chirurgii szkieletu krtani	71
6.7	Zwężenie głośni i okolicy podgłośniawej: planowanie zabiegu chirurgicznego	45		Najważniejsze zagadnienia	71
6.7.1	Chirurgiczne procedury korygujące zwężenie głośni / okolicy podgłośniawej	46		Piśmiennictwo – wybór	72
6.7.2	Kryteria kwalifikacji do leczenia endoskopowego z powodu zwężenia okolicy podgłośniawej	46	Cześć B Fonomikrochirurgia w leczeniu zmian niezłóśliwych w obrębie krtani	73	
6.7.3	Kryteria kwalifikacji do założenia stentu T przy zwężeniu okolicy podgłośniawej	46	I Podstawy fonomikrochirurgii	73	
6.7.4	Kryteria kwalifikacji do leczenia z powodu zwężenia głośni / okolicy podgłośniawej z dostępu zewnętrznego	47	10	Podstawowe zasady fonomikrochirurgii	75
	Najważniejsze zagadnienia	47	10.1	Rozdziały podstawowe i powiązane	75
	Piśmiennictwo – wybór	47	10.2	Wprowadzenie	75
			10.3	Wskazania i przeciwwskazania chirurgiczne ...	75
			10.4	Sprzęt do fonomikrochirurgii	76
			10.5	Procedury, techniki i metody fonomikrochirurgii	80
			10.5.1	Znieczulenie	80
			10.5.2	Ułożenie pacjenta	80

10.5.3	Włożenie laryngoskopu	81	13.7.1	Zapłon od lasera	103
10.5.4	Urządzenie do zawieszenia laryngoskopu	83	13.7.2	Perforacja tchawicy	104
10.5.5	Nacisk zewnętrzny	84		Najważniejsze zagadnienia	104
10.5.6	Endoskopowa ocena patologii fałdu głosowego ..	84		Piśmiennictwo – wybór	104
10.5.7	Mikroskop chirurgiczny i ergonomia pracy chirurga	85	14	Podstawowe zasady augmentacji fałdu głosowego	105
10.5.8	Dojście do zmiany podśluzówkowej przez podniesienie mikroplatu	86	14.1	Rozdziały podstawowe i powiązane	105
10.6	Opieka pooperacyjna i powikłania	88	14.2	Augmentacja fałdu głosowego: zalety, wady i znaczenie kliniczne	105
	Najważniejsze zagadnienia	88	14.3	Wskazania i przeciwwskazania chirurgiczne	106
	Piśmiennictwo – wybór	89	14.4	Charakterystyka materiałów wypełniających używanych do augmentacji fałdu głosowego ...	106
11	Opieka nad pacjentem przed zabiegami fonomikrochirurgicznymi, podczas nich i po nich	91	14.4.1	Ogólne informacje	106
11.1	Rozdziały podstawowe i powiązane	91	14.4.2	Kategorie materiałów wypełniających do augmentacji fałdu głosowego	106
11.2	Planowanie terminu zabiegu fonomikrochirurgicznego	91	14.4.3	Opis właściwości materiałów wypełniających do augmentacji fałdu głosowego	107
11.3	Wskazania i przeciwwskazania chirurgiczne ...	91	14.5	Ogólne zasady augmentacji fałdu głosowego ...	109
11.4	Na co należy zwrócić uwagę w dniu operacji ...	92		Najważniejsze zagadnienia	110
11.5	Odpoczynek głosowy po operacji	92		Piśmiennictwo – wybór	111
11.6	Dbanie o głos po operacji	92	II	Procedury fonomikrochirurgiczne poprawiające głos	113
11.7	Wewnątrzkraniowa iniekcja steroidów w celu zmiękczenia pooperacyjnej blizny na fałdzie głosowym	93	15	Polip fałdu głosowego	115
	Najważniejsze zagadnienia	93	15.1	Rozdziały podstawowe i powiązane	115
	Piśmiennictwo – wybór	93	15.2	Charakterystyka choroby i diagnoza różnicowa ..	115
12	Leczenie powikłań związanych z fonomikrochirurgią i zapobieganie im	95	15.3	Wskazania i przeciwwskazania chirurgiczne	115
12.1	Rozdziały podstawowe i powiązane	95	15.4	Sprzęt chirurgiczny	115
12.2	Ogólny zarys leczenia w powikłaniach związanych z fonomikrochirurgią i zapobiegania im	95	15.5	Procedury chirurgiczne	116
12.3	Wskazania i przeciwwskazania chirurgiczne ...	95	15.6	Opieka pooperacyjna / Powikłania	119
12.4	Dysfonia po operacji	96		Najważniejsze zagadnienia	119
12.5	Powikłania pooperacyjne związane z fonomikrochirurgią	96		Piśmiennictwo – wybór	119
	Najważniejsze zagadnienia	97	16	Guzki głosowe	121
	Piśmiennictwo – wybór	97	16.1	Rozdziały podstawowe i powiązane	121
13	Podstawowe zasady mikrolaryngoskopii laserowej	99	16.2	Charakterystyka choroby i diagnoza różnicowa ..	121
13.1	Rozdziały podstawowe i powiązane	99	16.3	Wskazania i przeciwwskazania chirurgiczne	121
13.2	Fizyka laserowa	99	16.4	Sprzęt chirurgiczny	121
13.2.1	Długość fali	99	16.5	Procedura chirurgiczna	122
13.2.2	Oddziaływanie na tkanki	99	16.6	Opieka pooperacyjna i powikłania	123
13.2.3	Systemy podawania wiązki	99		Najważniejsze zagadnienia	123
13.2.4	Typy laserów	100		Piśmiennictwo – wybór	124
13.3	Wskazania i przeciwwskazania chirurgiczne ...	101	17	Torbiel fałdu głosowego i masa włóknista ...	125
13.4	Sprzęt: zestaw do mikrolaryngoskopii laserowej	101	17.1	Rozdziały podstawowe i powiązane	125
13.5	Zasady bezpieczeństwa przy pracy z laserem CO ₂	102	17.2	Charakterystyka choroby i diagnoza różnicowa ..	125
13.5.1	Zasady ogólne (Ryc. 13.1)	102	17.3	Wskazania i przeciwwskazania chirurgiczne	125
13.5.2	Ustawienia lasera CO ₂	102	17.4	Sprzęt chirurgiczny	125
13.5.3	Zasady bezpieczeństwa	102	17.5	Procedura chirurgiczna	125
13.6	Zasady chirurgiczne	103	17.6	Opieka pooperacyjna i powikłania	128
13.6.1	Usuwanie dymu	103		Najważniejsze zagadnienia	129
13.6.2	Ochrona otaczającej tkanki przed uszkodzeniem przez promień lasera	103		Piśmiennictwo – wybór	129
13.6.3	Utrzymanie czystości w polu operacyjnym	103	18	Obrzęk Reinkego	131
13.7	Powikłania i postępowanie w razie ich wystąpienia	103	18.1	Rozdziały podstawowe i powiązane	131
			18.2	Charakterystyka choroby	131
			18.3	Wskazania i przeciwwskazania chirurgiczne	131
			18.4	Sprzęt chirurgiczny	132
			18.5	Procedura chirurgiczna	132
			18.6	Opieka pooperacyjna i powikłania	134
				Najważniejsze zagadnienia	135
				Piśmiennictwo – wybór	135

19	Ziarniniak fałdu głosowego	137	25	Endoskopowa resekcja torbieli śluzowej wreczka	177
19.1	Rozdziały podstawowe i powiązane	137	25.1	Rozdziały podstawowe i powiązane	177
19.2	Charakterystyka choroby i diagnoza różnicowa ..	137	25.2	Charakterystyka choroby i diagnoza różnicowa ..	177
19.3	Wskazania i przeciwwskazania chirurgiczne ...	137	25.3	Wskazania i przeciwwskazania chirurgiczne ...	178
19.4	Sprzęt chirurgiczny	138	25.4	Sprzęt chirurgiczny	178
19.5	Procedura chirurgiczna	138	25.5	Procedura chirurgiczna w przypadku torbieli wreczka	178
19.6	Opieka pooperacyjna i powikłania	139	25.6	Opieka pooperacyjna i powikłania	179
	Najważniejsze zagadnienia	140		Najważniejsze zagadnienia	180
	Piśmiennictwo – wybór	140		Piśmiennictwo – wybór	180
20	Leukoplakia i hiperkeratoza fałdu głosowego ..	141	26	Przepona przedniej szpary głośni	181
20.1	Rozdziały podstawowe i powiązane	141	26.1	Rozdziały podstawowe i powiązane	181
20.2	Charakterystyka choroby i diagnoza różnicowa ..	141	26.2	Charakterystyka choroby i diagnoza różnicowa ..	181
20.3	Wskazania i przeciwwskazania chirurgiczne ...	141	26.3	Wskazania i przeciwwskazania chirurgiczne ...	181
20.4	Sprzęt chirurgiczny	141	26.4	Sprzęt chirurgiczny	182
20.5	Procedura chirurgiczna	141	26.5	Procedura chirurgiczna	182
20.6	Opieka pooperacyjna i powikłania	144	26.6	Opieka pooperacyjna i powikłania	186
	Najważniejsze zagadnienia	144		Najważniejsze zagadnienia	186
	Piśmiennictwo – wybór	145		Piśmiennictwo – wybór	186
21	Leczenie chirurgiczne nawracającej brodawczakowości układu oddechowego w obrębie krtani	147	III Laserowa mikrochirurgia krtani (zaburzenie drożności dróg oddechowych / choroby nowotworowe)	187	
21.1	Rozdziały podstawowe i powiązane	147	27	Obustronne porażenie fałdów głosowych	189
21.2	Charakterystyka choroby i diagnoza różnicowa ..	147	27.1	Rozdziały podstawowe i powiązane	189
21.3	Wskazania i przeciwwskazania chirurgiczne ...	147	27.2	Charakterystyka choroby i diagnoza różnicowa ..	189
21.4	Sprzęt chirurgiczny	148	27.3	Wskazania i przeciwwskazania chirurgiczne ...	189
21.5	Procedura chirurgiczna	148	27.4	Sprzęt chirurgiczny	190
21.6	Opieka pooperacyjna i powikłania	153	27.5	Procedura chirurgiczna	190
	Najważniejsze zagadnienia	153	27.6	Opieka pooperacyjna i powikłania	195
	Piśmiennictwo – wybór	153		Najważniejsze zagadnienia	196
22	Leczenie chirurgiczne zmian naczyniowych fałdów głosowych	155	28	Zwężenie tylnego odcinka szpary głośni	197
22.1	Rozdziały podstawowe i powiązane	155	28.1	Rozdziały podstawowe i powiązane	197
22.2	Charakterystyka diagnostyczna i diagnoza różnicowa żyłaków fałdów głosowych	155	28.2	Charakterystyka choroby i diagnoza różnicowa ..	197
22.3	Wskazania i przeciwwskazania chirurgiczne ...	156	28.3	Wskazania i przeciwwskazania chirurgiczne ...	198
22.4	Sprzęt chirurgiczny	156	28.4	Sprzęt chirurgiczny	198
22.5	Procedura chirurgiczna	156	28.5	Procedura chirurgiczna	198
22.6	Opieka pooperacyjna i powikłania	159	28.6	Opieka pooperacyjna	202
	Najważniejsze zagadnienia	160		Najważniejsze zagadnienia	202
	Piśmiennictwo – wybór	160		Piśmiennictwo – wybór	203
23	Blizna fałdu głosowego i rowek głośni	161	29	Zwężenie podgłośniowe/tchawicy: leczenie laserem/endoskopowe	205
23.1	Rozdziały podstawowe i powiązane	161	29.1	Rozdziały podstawowe i powiązane	205
23.2	Charakterystyka choroby i diagnoza różnicowa ..	161	29.2	Charakterystyka choroby i diagnoza różnicowa ..	205
23.3	Wskazania i przeciwwskazania chirurgiczne ...	162	29.3	Wskazania i przeciwwskazania chirurgiczne ...	205
23.4	Sprzęt chirurgiczny	163	29.4	Sprzęt chirurgiczny	206
23.5	Procedura chirurgiczna	163	29.5	Procedura chirurgiczna	206
23.6	Opieka pooperacyjna i powikłania	171	29.6	Opieka pooperacyjna i powikłania	209
	Najważniejsze zagadnienia	171	29.7	Leczenie zwężenia podgłośniowego za pomocą stentów T	210
	Piśmiennictwo – wybór	171	29.8	Sprzęt chirurgiczny	210
24	Leczenie endoskopowe ziarniniaka teflonowego	173	29.9	Procedura chirurgiczna	210
24.1	Rozdziały podstawowe i powiązane	173	29.10	Opieka pooperacyjna	213
24.2	Charakterystyka choroby i diagnoza różnicowa ..	173	29.11	Sytuacje szczególne przy stosowaniu stentów T	214
24.3	Wskazania i przeciwwskazania chirurgiczne ...	173		Najważniejsze zagadnienia	214
24.4	Sprzęt chirurgiczny	173		Piśmiennictwo – wybór	214
24.5	Procedura chirurgiczna	174			
24.6	Opieka pooperacyjna i powikłania	175			
	Najważniejsze zagadnienia	175			
	Piśmiennictwo – wybór	176			

30	Rak fałdu głosowego	215	34.6	Opieka pooperacyjna i powikłania	244
30.1	Rozdziały podstawowe i powiązane	215		Najważniejsze zagadnienia	244
30.2	Charakterystyka choroby i diagnoza różnicowa ..	215		Piśmiennictwo – wybór	244
30.3	Wskazania i przeciwwskazania chirurgiczne ...	215	35	Iniekcja toksyny botulinowej do krtani	245
30.4	Sprzęt chirurgiczny	216	35.1	Rozdziały podstawowe i powiązane	245
30.5	Procedura chirurgiczna	216	35.2	Charakterystyka choroby i diagnoza	
30.6	Opieka pooperacyjna i powikłania	217		różnicowa	245
	Najważniejsze zagadnienia	217	35.2.1	Podstawowe informacje o toksynie botulinowej ..	245
	Piśmiennictwo – wybór	218	35.2.2	Dysfonia spastyczna i drżenie samoistne	245
			35.2.3	Różne metody iniekcji toksyny botulinowej	246
IV Techniki iniekcji krtani		219	35.3	Wskazania i przeciwwskazania chirurgiczne ...	246
31	Augmentacja fałdu głosowego drogą		35.4	Sprzęt chirurgiczny	248
	mikrolaryngoskopii bezpośredniej	221	35.5	Procedura	248
31.1	Rozdziały podstawowe i powiązane	221	35.6	Opieka pooperacyjna i powikłania	252
31.2	Charakterystyka choroby	221		Najważniejsze zagadnienia	252
31.2.1	Dobór materiału wypełniającego	221		Piśmiennictwo – wybór	253
31.3	Wskazania i przeciwwskazania chirurgiczne ...	222	Część C Chirurgia szkieletu krtani		255
31.4	Sprzęt chirurgiczny	222	36	Podstawowe zasady chirurgii szkieletu	
31.5	Procedura chirurgiczna	222		krtani	257
31.5.1	Podstawowe zasady głębokiej augmentacji		36.1	Rozdziały podstawowe i powiązane	257
	fałdu głosowego	222	36.2	Wprowadzenie	257
31.5.2	Augmentacja fałdu głosowego		36.3	Wskazania i przeciwwskazania chirurgiczne ...	257
	z wykorzystaniem mikrolaryngoskopii	223	36.3.1	Laryngoplastyka medializacyjna	257
31.5.3	Endoskopowa iniekcja fałdu głosowego	224	36.3.2	Przywiedzenie nalewki	258
31.5.4	Lipoiniekcja fałdu głosowego	225	36.3.3	Podwichnięcie stawu pierścienno-tarczowego ..	258
31.6	Opieka pooperacyjna i powikłania	227	36.4	Dobór pacjentów do zabiegów chirurgii	
	Najważniejsze zagadnienia	228		szkieletu krtani	258
	Piśmiennictwo – wybór	228	36.5	Planowanie zabiegu medializacji fałdu	
32	Powierzchniowa iniekcja do fałdu głosowego ..	229		głosowego	259
32.1	Rozdziały podstawowe i powiązane	229	36.6	Uwagi techniczne i ważne anatomiczne punkty	
32.2	Charakterystyka choroby i diagnoza różnicowa ..	229		orientacyjne do zabiegu medializacji fałdu	
32.3	Wskazania i przeciwwskazania chirurgiczne ...	229		głosowego	259
32.4	Sprzęt chirurgiczny	229		Najważniejsze zagadnienia	261
32.5	Procedura chirurgiczna	230		Piśmiennictwo – wybór	262
32.6	Opieka pooperacyjna i powikłania	231	37	Opieka okołoperacyjna w chirurgii szkieletu	
	Najważniejsze zagadnienia	231		krtani	263
	Piśmiennictwo – wybór	231	37.1	Rozdziały podstawowe i powiązane	263
33	Przezustna augmentacja fałdu głosowego		37.2	Zagadnienia opieki okołoperacyjnej	
	w warunkach ambulatoryjnych	233		w chirurgii szkieletu krtani	263
33.1	Rozdziały podstawowe i powiązane	233	37.3	Wskazania i przeciwwskazania chirurgiczne ...	263
33.2	Charakterystyka choroby i diagnoza różnicowa ..	233	37.4	Suboptymalne wyniki / błędy chirurgiczne	264
33.3	Wskazania i przeciwwskazania chirurgiczne ...	233	37.4.1	Reoperacja	266
33.3.1	Warunki kwalifikacji pacjenta do przezustnej		37.5	Odległe problemy związane z zabiegiem	
	augmentacji fałdu głosowego w warunkach			chirurgicznym	267
	ambulatoryjnych	234		Najważniejsze zagadnienia	267
33.4	Sprzęt chirurgiczny	234		Piśmiennictwo – wybór	268
33.5	Procedura chirurgiczna	234	38	Medializacja fałdu głosowego z zastosowaniem	
33.6	Opieka pooperacyjna i powikłania	237		elastomerów silikonowych w leczeniu	
	Najważniejsze zagadnienia	238		jednostronnego porażenia fałdu	
	Piśmiennictwo – wybór	238		głosowego	269
34	Przeszkórna augmentacja fałdu głosowego		38.1	Rozdziały podstawowe i powiązane	269
	w warunkach ambulatoryjnych	239	38.2	Charakterystyka choroby i diagnoza	
34.1	Rozdziały podstawowe i powiązane	239		różnicowa	269
34.2	Charakterystyka choroby i diagnoza różnicowa ..	239	38.3	Wskazania i przeciwwskazania chirurgiczne ...	269
34.3	Wskazania i przeciwwskazania chirurgiczne ...	239	38.4	Sprzęt chirurgiczny	269
34.3.1	Warunki kwalifikacji pacjenta do przezskórnej		38.5	Procedura chirurgiczna	270
	augmentacji fałdu głosowego w warunkach		38.6	Opieka pooperacyjna i powikłania	278
	ambulatoryjnych	240		Najważniejsze zagadnienia	279
34.4	Sprzęt chirurgiczny	240		Piśmiennictwo – wybór	279
34.5	Procedura chirurgiczna	240			

39	Medializacja fałdu głosowego z zastosowaniem goreteksu	281	44	Leczenie złamania krtani	311
39.1	Rozdziały podstawowe i powiązane	281	44.1	Rozdziały podstawowe i powiązane	311
39.2	Charakterystyka choroby i diagnoza różnicowa	281	44.2	Charakterystyka choroby	311
39.3	Wskazania i przeciwwskazania chirurgiczne ...	281	44.3	Wskazania i przeciwwskazania chirurgiczne ...	312
39.4	Sprzęt chirurgiczny	282	44.4	Sprzęt chirurgiczny	312
39.5	Procedura chirurgiczna	282	44.5	Procedura chirurgiczna	312
39.6	Opieka pooperacyjna i powikłania	284	44.6	Opieka pooperacyjna i powikłania	315
	Najważniejsze zagadnienia	284		Najważniejsze zagadnienia	315
	Piśmiennictwo – wybór	285		Piśmiennictwo – wybór	315
40	Przywiedzenie chrząstki nalewkowatej	287	45	Zwężenie głośni i podgłośniowe: rekonstrukcja krtani i tchawicy z przeszczepem	317
40.1	Rozdziały podstawowe i powiązane	287	45.1	Rozdziały podstawowe i powiązane	317
40.2	Podstawowe informacje na temat przywiedzenia chrząstki nalewkowatej	287	45.2	Charakterystyka choroby i diagnoza różnicowa ..	317
40.3	Wskazania i przeciwwskazania chirurgiczne ...	287	45.3	Wskazania i przeciwwskazania chirurgiczne ...	317
40.4	Sprzęt chirurgiczny	287	45.4	Sprzęt chirurgiczny	317
40.5	Procedura chirurgiczna	287	45.5	Procedura chirurgiczna	318
40.6	Opieka pooperacyjna i powikłania	292	45.6	Opieka pooperacyjna i powikłania	321
	Najważniejsze zagadnienia	292		Najważniejsze zagadnienia	322
	Piśmiennictwo – wybór	293		Piśmiennictwo – wybór	322
41	Podwichnięcie stawu pierścienno-tarczowego	295	46	Zwężenie głośni i podgłośniowe: resekcja pierścienno-tchawicza z zespoleniem pierwotnym	323
41.1	Rozdziały podstawowe i powiązane	295	46.1	Rozdziały podstawowe i powiązane	323
41.2	Charakterystyka choroby i diagnoza różnicowa	295	46.2	Charakterystyka diagnostyczna wskazań do leczenia zwężenia podgłośniowego z dostępu otwartego	323
41.3	Wskazania i przeciwwskazania chirurgiczne ...	295	46.3	Wskazania i przeciwwskazania chirurgiczne ...	323
41.4	Sprzęt chirurgiczny	295	46.4	Sprzęt chirurgiczny	323
41.5	Procedura chirurgiczna	295	46.5	Procedura chirurgiczna	323
41.6	Opieka pooperacyjna i powikłania	297	46.6	Opieka pooperacyjna i powikłania	326
	Najważniejsze zagadnienia	297		Najważniejsze zagadnienia	326
	Piśmiennictwo – wybór	297		Piśmiennictwo – wybór	327
42	Usunięcie ziarniniaka teflonowego z dostępu przez krtań	299	47	Zwężenie tchawicy: resekcja tchawicy z zespoleniem pierwotnym	329
42.1	Rozdziały podstawowe i powiązane	299	47.1	Rozdziały podstawowe i powiązane	329
42.2	Charakterystyka choroby i diagnoza różnicowa	299	47.2	Podstawowe informacje i diagnostyka zwężenia tchawicy	329
42.3	Wskazania i przeciwwskazania chirurgiczne ...	299	47.3	Wskazania i przeciwwskazania chirurgiczne ...	329
42.4	Sprzęt chirurgiczny	300	47.4	Sprzęt chirurgiczny	329
42.5	Procedura chirurgiczna	300	47.5	Procedura chirurgiczna	329
42.6	Opieka pooperacyjna i powikłania	303	47.6	Opieka pooperacyjna i powikłania	332
	Najważniejsze zagadnienia	303		Najważniejsze zagadnienia	333
	Piśmiennictwo – wybór	304		Piśmiennictwo – wybór	333
43	Wycięcie torbieli krtani typu mieszanego	305	48	Minityreotomia metodą Graya jako sposób postępowania w przypadku blizny fałdu głosowego / rowka głośni	335
43.1	Rozdziały podstawowe i powiązane	305	48.1	Rozdziały podstawowe i powiązane	335
43.2	Charakterystyka choroby i diagnoza różnicowa	305	48.2	Zagadnienia ogólne	335
43.2.1	Anatomia i klasyfikacja	305	48.3	Wskazania i przeciwwskazania chirurgiczne ...	335
43.2.2	Objawy kliniczne i diagnoza różnicowa	306	48.4	Sprzęt chirurgiczny	335
43.3	Wskazania i przeciwwskazania chirurgiczne ...	306	48.5	Procedura chirurgiczna	336
43.4	Sprzęt chirurgiczny	307	48.6	Opieka pooperacyjna i powikłania	340
43.5	Procedura chirurgiczna	307		Najważniejsze zagadnienia	340
43.6	Opieka pooperacyjna i powikłania	309		Piśmiennictwo – wybór	340
	Najważniejsze zagadnienia	309			
	Piśmiennictwo – wybór	310	Indeks		341

Techniki chirurgiczne w laryngologii

Książka „Techniki chirurgiczne w laryngologii” wypełnia istotną lukę pośród współczesnych podręczników do otolaryngologii: stanowi wszechstronne opracowanie dotyczące chirurgii krtani, mogące służyć lekarzowi do przygotowania się do przeprowadzenia operacji. Zawiera jasne opisy krok po kroku procedur chirurgicznych właściwych dla szeregu zaburzeń głosu i górnych dróg oddechowych.

- Ten napisany przez uznanych specjalistów atlas chirurgiczny opisuje krok po kroku poszczególne etapy różnych procedur z zakresu chirurgii krtani – zarówno z kategorii fonomikrochirurgii, jak i chirurgii szkieletu krtani.
- Podaje wszelkie niezbędne informacje medyczne na temat rozmaitych zaburzeń głosu, dzięki czemu procedury chirurgiczne są ujęte w odpowiednim kontekście.
- Zawiera liczne ilustracje, w tym schematyczne ryciny, które pokazują wszystkie etapy zabiegu i pomagają uwydatnić trudne trójwymiarowe aspekty anatomii.
- Opisuje wskazania, opiekę pooperacyjną i powikłania, dzięki czemu daje chirurgowi pełen zakres informacji potrzebnych przez cały okres opieki nad pacjentem.

Jest to wyjątkowy przewodnik, szczegółowo i w usystematyzowany sposób opisujący procedury z zakresu chirurgii krtani: stanowi podręczne i zrozumiałe źródło informacji dla wszystkich chirurgów zainteresowanych tą dziedziną.

www.medisfera.pl

ISBN 978-83-63367-18-3

9 788363 367183